

IZVEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija

Komercijalne banke A.D. Beograd za 2012. godinu

Broj izveštaja

01

Šifra dokumenta

KOMBANK RM – 02 - 12

Datum izveštaja

18. mart 2013. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	OPŠTI PODACI O BANCI.....	4
3.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	4
3.1.	Strategija upravljanja rizicima.....	4
3.2.	Politike upravljanja rizicima	7
3.3.	Organizaciona struktura funkcije upravljanja rizicima.....	7
3.3.1.	Kreditni rizik	8
3.3.2.	Rizik likvidnosti	9
3.3.3.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi.....	9
3.3.4.	Tržišni rizik.....	10
3.3.1.	Operativni rizici	11
3.3.2.	Rizik zemlje	12
3.3.3.	Rizik ulaganja	12
4.	KAPITAL BANKE	12
4.1.	Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP	14
5.	IZLOŽENOST RIZICIMA	15
5.1.	Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja.....	15
5.2.	Rizik druge ugovorne strane.....	22
5.3.	Rizik likvidnosti	23
5.4.	Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi	23
5.5.	Tržišni rizici.....	24
5.6.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.....	24
5.7.	Bankarska grupa	25
5.7.1.	Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja.....	25
5.7.2.	Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala	25

1. UVOD

- Komercijalna banka AD Beograd (u daljem tekstu: Banka) u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, u nastavku objavljuje izveštaj za 2012. godinu.
- U ovom izveštaju sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuje gore navedena Odluka.
- Izveštaj se javno objavljuje na internet domenu Banke (www.kombank.com).

IZVRŠNI ODBOR BANKE

Andrijana Milanović
Član Izvršnog odbora

Ivica Smolić
Predsednik Izvršnog odbora

2. OPŠTI PODACI O BANCIMA

- Komercijalna banka AD Beograd je druga najveća banka na tržištu Srbije, sa učešćem od preko 10%. Sedište Komercijalne banke AD Beograd (u daljem tekstu: Banka) se nalazi u Beogradu u Svetog Save 14. Klijentima je na raspolaganju najveća mreža od 230 filijala i ekspozitura u celoj Srbiji i još gotovo 40 filijala i ekspozitura u sastavu nezavisnih banaka u Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini.
- Najveći akcionar Banke je Republika Srbija (42,6%), koja ima strateški ugovor sa drugim najvećim akcionarom EBRD (25%). Među akcionarima Komercijalne banke nalazi se i niz međunarodno afirmisanih profesionalnih investitora (IFC, Swed Fund, DEG...), kao i više snažnih domaćih javnih i privatnih kompanija.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1. Strategija upravljanja rizicima

- Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji omogućava da se upravlja svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena po osnovu svih poslovnih aktivnosti, koji je srazmeran prirodi, obimu i složenosti poslovanja Banke. Uspostavljeni sistem upravljanja rizicima obezbeđuje da rizični profil bude u skladu sa utvrđenom sklonošću ka rizicima, odnosno rizičnom profilu Banke.
- Sistem upravljanja rizicima na nivou Banke definisan je sledećim aktima:
 - Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom i Plan upravljanja kapitalom;
 - Politike upravljanje rizicima;
 - Procedure upravljanja rizicima;
 - Metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima;
 - Ostalim aktima.
- Strategijom upravljanja rizicima se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima Banke kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i usklađena je sa Poslovnom politikom i Strategijom Banke.
- Za primenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi Banke i organizacioni delovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima.

Skupština

- usvaja poslovnu politiku i strategije Banke;
- odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lice, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke.

Upravni odbor

- odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci, kao i za nadzor nad tim sistemom;
- usvaja strategiju i politike upravljanja rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom;
- usvaja plan kontinuiteta poslovanja i plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa;
- uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola;
- utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;
- usvaja politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci;
- nadzire rad Izvršnog odbora;
- usvaja program i plan unutrašnje revizije;
- obezbeđuje sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala i njegovu usklađenost sa strateškim ciljevima poslovanja.

Izvršni odbor

- sprovodi strategiju i politike upravljanja rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom;
- usvaja i analizira efikasnost primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja i procene rizika i upravljanja rizicima i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima;
- sprovodi plan kontinuiteta poslovanja i plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, vrši njihovo revidiranje u skladu sa poslovnim promenama i kontinuirano testiranje.

Odbor za reviziju

- analizira i usvaja predloge strategija i politika Banke upravljanja rizicima i sistem unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje;
- analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i

sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;

- o najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbora o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

- o prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke.

Kreditni odbor

- o odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analizira izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analizira kreditni portfolio i sprovodi nalaze unutrašnje revizije iz nadležnosti Odbora, a takođe predlaže mere Izvršnom odboru Banke. Obavlja i druge poslove u skladu sa aktima Banke i po nalogu Izvršnog odbora.

Funkcija upravljanja rizicima

- o nezavisna poslovna funkcija nadležna za upravljanje rizicima, koja:
 - definiše i predlaže na usvajanje strategiju i politike upravljanja rizicima;
 - definiše i predlaže na usvajanje procedure i metodologije upravljanja rizicima;
 - razvija modele i metodologije za identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika,
 - identifikuje, meri, procenjuje, prati i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
 - izveštava nadležne organe Banke o upravljanju rizicima (Upravni odbor Banke, Odbor za reviziju, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor...).

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja

- o zadužena je za:
 - identifikaciju, praćenje, upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja Banke;
 - najmanje jednom godišnje identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke i predlaže planove upravljanja tim rizicima, o čemu sastavlja izveštaj koji dostavlja Izvršnom odboru i Odboru za reviziju.

Funkcija unutrašnje revizije

- o sprovodi nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, i vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.
- Banka je Strategijom upravljanja rizicima obuhvatila sledeće:
 - o pregled i definicije svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena;
 - o dugoročne ciljeve, utvrđene poslovnim politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima određenom u skladu sa tim ciljevima;
 - o osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
 - o osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke.
- Banka je identifikovala i definisala rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, i to:
- **Kreditni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik obuhvata:
 - o **Rezidualni rizik** - rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje svih rizika kojima je Banka izložena.
 - o **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.
 - o **Rizik izmirenja/ispоруke** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke.
 - o **Rizik druge ugovorne strane** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.
 - o **Kreditno - devizni rizik** - predstavlja verovatnoću da će Banka pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.
 - o **Environmentalni rizik** (rizik zaštite životne i društvene sredine) - rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital i reputaciju Banke usled događaja koji ima ili je verovatno da će imati negativan materijalni uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim

područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi...

- **Rizik ulaganja** je rizik koji proizilazi iz ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva.
- **Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
 - **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
 - **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
- **Operativni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik.
 - **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupka u vezi sa poslovanjem banke (radni odnosi, obligacioni odnosi...)
- **Rizik likvidnosti** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:
 - **Povlačenja postojećih izvora finansiranja**, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
 - **Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).**
- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.
- **Tržišni rizici** su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu gubitaka u okviru bilansnih i vanbilansnih pozicija usled kretanja cena na tržištu, i obuhvataju:
 - **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa za stavke koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
 - **Cenovni rizik** po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu gubitaka usled kretanja cena dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na tržištu u knjizi trgovanja.
 - **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka usled kretanje cena roba na tržištu.
 - **Rizik opcija** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka usled kretanje cena opcija na tržištu.Banka nije izložena riziku opcija i robnom riziku.
- **Rizik usklađenosti poslovanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.
 - **Reputacioni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- **Strateški rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banke posluju ili izostanka adekvatnih reakcija Banke na te promene.

Dugoročni ciljevi

- Dugoročni ciljevi za upravljanje rizicima Banke su:
 - razvoj aktivnosti u skladu sa Poslovnom strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurentskih prednosti;
 - izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika;
 - minimiziranje negativnih efekata na kapital Banke;
 - održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala;
 - diversifikacija rizika kojima je Banka izložena.

- Ciljevi upravljanja rizicima usklađeni su Planom poslovanja Banke i mogu biti modifikovani tokom godine.
- Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću Banke za preuzimanje rizika.
- Sklonost ka rizicima podrazumeva nameru Banke da preuzme rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika, kao i određivanje ovog preuzimanja na prihvatljivom nivou rizika.

Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima

- Osnovna načela preuzimanja rizika:
 - utvrđivanje eksplicitnih i jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim politikama i procedurama za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika sa odgovarajućim ciljevima delovanja na nivou Banke;
 - prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih kapaciteta za čuvanje i obradu podataka;
 - konzervativnost preuzimanja rizika - podrazumeva da je odnos prema rizicima koje Banka preduzima takav da, očekivani prinosi značajno nadmašuju gubitke koji mogu nastati preuzimanjem rizika;
 - donošenje poslovnih odluka na temeljima kvalitativnih i kvantitativnih analiza sa osnovom primenljivih parametara rizika;
 - korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode vodeći računa o njihovoj primenljivosti i opravdanosti sa stanovišta ulaganja u njihov razvoj i opravdanosti njihovih primene sa stanovišta složenosti i obima poslovnih aktivnosti.
 - razvoj mehanizma kvantitativnog modeliranja koji omogućava analizu merenja učinaka promena u poslovnom i tržišnom okruženju na profil izloženosti riziku Banke i dalji uticaj na profitabilnost, likvidnost i neto vrednost Banke.

3.2. Politike upravljanja rizicima

- Politikom upravljanja rizicima je uređeno:
 - sprovođenje strategije upravljanja rizicima po svim vrstama rizika: kreditni, tržišni, kamatni, rizik likvidnosti i operativni rizik;
 - način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
 - način procene rizičnog profila Banke i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
 - načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje Banka koristi i njihova struktura;
 - mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
 - način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
 - principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
 - okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.
- Eksterno izveštavanje Banke sprovodi se shodno zakonskim, podzakonskim propisima Narodne banke Srbije.
- Na mesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou interno se izveštavaju organi Banke (Upravni odbor, akcionari Banke, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, ALCO, Kreditni odbor).

3.3. Organizaciona struktura funkcije upravljanja rizicima

- Funkcija upravljanja rizicima svoje aktivnosti obavlja kroz sledeće organizacione delove: Sektor upravljanja rizicima, Sektor analize kreditnog rizika i Odeljenje za upravljanje rizičnih plasmana – Work out.
- Sektor upravljanja rizicima se sastoji od Odeljenja upravljanja kreditnim rizikom, Odeljenja monitoringa portfolia, Odeljenja upravljanja tržišnim rizicima i Odeljenje upravljanja operativnim rizikom.
- Sektor analize kreditnog rizika čine Odeljenje analize kreditnog rizika pravnih lica i Odeljenje analize kreditnog rizika stanovništva, mikro klijenata i poljoprivrednika.

3.3.1. Kreditni rizik

- Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja akt kojim se bliže definiše **sistem upravljanja kreditnim rizikom**, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik koncentracije, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane kome je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao deo sistema upravljanja rizicima.
- Najvažniji procesi sistema upravljanja rizikom su:
 - Proces odobravanja plasmana;
 - Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
 - Proces monitoringa plasmana u cilju ranog otkrivanja znakova upozorenja;
 - Proces merenja kreditnog rizika u skladu sa regulativnom Narodne banke Srbije i internom metodologijom Banke;
 - Proces monitoringa portfolija i praćenja kreditnog rizika
 - Proces upravljanja rizičnim plasmanima – work out;
 - Proces obračuna minimalnog kapitalnog zahteva za kreditni rizik i interne procene adekvatnosti kapitala;
- Rizični profil Banke opredeljen je prihvatljivim nivoom rizika za Banku, a u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Banke. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke, po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki, kao i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Identifikovanje kreditnog rizika započinje podnošenjem zahteva za odobrenje plasmana.
- Proces odobravanja plasmana sastoji se od prikupljanja i proverae neophodne dokumentacije, informacija i podataka na osnovu kojih se vrši kreditna analiza pojedinačnih plasmana, kao i faktora kreditnog rizika.
- Analiza pojedinačnog plasmana obuhvata analizu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika (utvrđivanje klasifikacije i internog rejtinga klijenta) i kontrolu iskorišćenosti limita.
- Prilikom analize pojedinačnog plasmana sagledava se i uticaj na kapitalni zahtev za kreditni rizik.
- Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva pristupa:
 - regulatorni pristup – proces obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama po osnovu Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 i Međunarodnog računovodstvenog standarda 37, kao i klasifikacija i obračun rezervisanja saglasno regulativi Narodne banke Srbije
 - interni pristup – merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga.
- U okviru procesa odobravanja plasmana sagledava se izloženost u odnosu na regulatorne i interno definisane limite.
- Limiti odobrenja plasmana definisani su sistemom odlučivanja u zavisnosti od vrste klijenata i nivoa izloženosti: za plasmane u okviru definisanog limita odluke donose kreditni odbori filijala, a u određenim slučajevima neophodna je saglasnost organizacionog dela za upravljanje rizicima. U nadležnosti centralnih kreditnih odbora (u zavisnosti od vrste klijenata) su plasmani iznad definisanih limita, koji odluke donose uz prethodno mišljenje organizacionog dela za upravljanje rizicima. Izvršni odbor i Upravni odbor donose odluke u zavisnosti od nivoa izloženosti.
- U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou, Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana putem poštovanja limita izloženosti, diversifikacije ulaganja i pribavljanja prihvatljivih instrumenata obezbeđenja u cilju sekundarne naplate.
- Nakon odobrenja plasmana vrši se praćenje plasmana i poslovanja klijenta kroz redovan i vanredni monitoring u cilju pravovremene identifikacije signala upozorenja.
- Praćenjem i kontrolom portfolia u celini i po pojedinim segmentima, Banka vrši poređenje sa prethodnim periodima, identifikuje trendove kretanja i uzroke promena nivoa kreditnog rizika. Takođe, prati pokazatelje kvaliteta aktive (kretanje NPL-a, pokrivenost NPL ispravkama vrednosti...), kao i izloženost prema regulatorno i interno definisanim limitima.
- U svrhu kontrole rizika koncentracije Banka je utvrdila interne limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima/delatnostima, vrstama proizvoda, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite...). Uspostavljanje odgovarajućih limita izloženosti je osnov za diversifikaciju kreditnog portfolia.
- Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izveštavanje sprovodi se shodno zahtevima Narodne banke Srbije i Međunarodnom standardu finansijskog izveštavanja 7 za kreditni rizik, a interno izveštavanje u skladu sa internim aktima Banke.
- Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, izloženost kreditnom riziku prema kriterijumima Narodne banke Srbije i Internom sistemu rejtinga, dospela potraživanja, rizične plasmane i kredite, kolaterale, rezerve za procenjenje gubitke, ispravke vrednosti, potrebnu rezervu, rizike izloženosti, limite izloženosti i koncentracije...

3.3.2 Rizik likvidnosti

- Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces upravljanja rizikom likvidnosti (koji sprovodi nezavisna funkcija nadležna za upravljanje rizicima) i proces podrške upravljanju od procesa preuzimanja rizika likvidnosti.
- Odbor za likvidnost i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom imaju značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svojih nadležnosti, u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja. Takođe, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti:
 - spremnost da se odgovori dospelim obavezama, kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne aktive;
 - održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
 - utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).
- Identifikacija rizika likvidnosti podrazumeva analiziranje svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procenu stabilnosti depozita.
- Proces merenja rizika likvidnosti obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
 - Regulatorni pristup – primena pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti;
 - Interni pristup – primena GAP i racio analize, stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije.
- U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem praćenja limita. Regulatorno definisani limiti likvidnosti, koje Banka poštuje odnose se na održavanje minimalnih pokazatelja likvidnosti u periodu od 1 dana, 3 dana i proseka za mesec dana. Prilikom definisanja limita izloženosti riziku likvidnosti sagledava se više aspekata rizika likvidnosti, uzimajući u obzir ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke, limitirajući valutnu i ročnu neusklađenost. Banka je definisala interne standarde za upravljanje rizikom likvidnosti, koji se odnose na definisani interni limit pokazatelja likvidnosti, limite gepova likvidnosti po ročnosti i valutama, strukturne limite likvidnosti, identifikaciju i kvantifikaciju ranih elemenata krize likvidnosti.
- Praćenje i kontrola rizika likvidnosti podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola rizika likvidnosti je uspostavljena i integrisana u sve poslovne aktivnosti Banke i na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti.
- U cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom, Banka primenjuje tehnike i mere ublažavanja rizika likvidnosti u uslovima kada izloženost riziku likvidnosti teži gornjoj granici definisanom rizičnim profilom Banke. Tehnike koje Banka primenjuje odnose se na održavanje dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti, odnosno utrživih likvidnih sredstava u značajnijim valutama, diversifikaciju izvora finansiranja prema ročnosti i valuti, smanjenje koncentracije izvora finansiranja prema sektorskoj strukturi, a u cilju formiranja stabilne baze izvora sredstava.
- Banka ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i predlog mera.

3.3.3 Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

- Cilj upravljanja kamatnim rizikom je očuvanje ekonomske vrednosti kapitala Banke, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na finansijski rezultat, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom, u okviru svojih nadležnosti. Takođe, u procesu upravljanja kamatnim rizikom ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovni principi upravljanja kamatnim rizikom Banke su:
 - održavanje nivoa kamatnog rizika, koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promene kamatnih stopa na tržištu kao i održavanje minimalno zahtevane margine kamatnih stopa;

- limitiranje ročne i valutne neusklađenosti u cilju očuvanja ekonomske vrednosti kapitala, odnosno minimiziranja negativnih efekata promena kamatnih stopa na izloženost kamatnom riziku;
- optimizacija cene koštanja izvora uz prilagođavanje i opreznost prilikom formiranja konkurentnih kamatnih stopa na proizvode Banke.
- Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kamatnom riziku, kao i vrsta kamatnog rizika kojima je Banka izložena.
- Merenje kamatnog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primenom internih modela gap i racio analize, ekonomske vrednosti kapitala i stres testiranja.
- Ublažavanje kamatnog rizika Banka sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. U procesu upravljanja kamatnim rizikom Banka primenjuje sistem internih limita. Banka pri definisanju limita izloženosti kamatnom riziku uzima u obzir više aspekata kamatnog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala. Banka je definisala limite kamatonosnih pozicija, limite gepova po valutama do 1 godine kojima se limitira negativan uticaj na finansijski rezultat i limit promene ekonomske vrednosti kapitala, kojim se limitira negativan uticaj na kapital.
- Praćenje i kontrola kamatnog rizika obuhvata usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja kamatnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Sistem unutrašnje kontrole kamatnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja kamatnim rizikom.
- Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja rizika, koje su usmerene na održavanje usklađenosti kamatnoosetljivih pozicija, diversifikaciju izvora finansiranja prema vrsti kamatne stope, ročnosti i li repricing-u i valuti i optimiziranje cene izvora sredstava.
- Sistem izveštavanja o izloženosti kamatnom riziku obuhvata procenu i analizu izloženosti kamatnom riziku, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize, i predloge mera.

3.3.4. Tržišni rizik

- Banka je u svom svakodnevnom poslovanju kontinuirano izložena deviznom i cenovnom riziku.

Upravljanje deviznim rizikom

- Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene kursa domaće valute na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške.
- U procesu upravljanja deviznim rizikom značajnu ulogu ima ALCO i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Identifikacija deviznog rizika primarno se odnosi na sagledavanje transakcione i bilansne izloženosti, kao i izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti kao i analizu internih i eksternih faktora. Identifikacija izloženosti deviznom riziku se sprovodi na nivou izloženosti pojedinoj valuti kao i na nivou celokupnog deviznog portfolija za sve valute.
- Merenje deviznog rizika obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti deviznom riziku i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
 - Regulatorni pristup – primena pokazatelja deviznog rizika;
 - Interni pristup – stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije, value at risk i backtesting.
- Banka sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Banka primenjuje sistem eksternih i internih limita, utvrđenih na osnovu pokazatelja deviznog rizika. Prilikom definisanja limita izloženosti deviznom riziku uzima se u obzir više aspekata deviznog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke. Banka je definisala interne limite pokazatelja deviznog rizika po pojedinim valutama i agregatno na rigoroznijem nivou u odnosu na regulatorne limite, kao i limite transakcija koje utiču na finansijski rezultat.
- Kao deo upravljanja deviznim rizikom Banka koristi standardne i derivativne instrumente i mere u delu sredstava i izvora sredstava, u cilju umanjivanja i ublažavanja izloženosti navedenom riziku. Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje operativnog rizika.
- Banka je uspostavila sistem izveštavanja, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti deviznom riziku, usklađenost sa

eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i predloge mera.

Upravljanje cenovnim rizicima

- Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja i podrške, a vodeći se principima organizacije sistema upravljanja rizicima knjige trgovanja.
- Izvršni odbor ima značajnu ulogu u procesu upravljanja rizicima knjige trgovanja. U procesu upravljanja cenovnim rizicima, ulogu imaju i ostali odbori Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom Banke su:
 - održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima;
 - praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima knjige trgovanja;
 - utvrđivanje mera za umanjeno izloženosti rizicima, u ulovima kada Banka teži gornjoj granici prihvaćenog rizičnog profila izloženosti rizicima.
- Identifikacija rizika poslovnih aktivnosti knjige trgovanja podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja rizičnog profila Banke.
- Merenje i procena rizika poslova knjige trgovanja podrazumeva primenu:
 - standardizovanog (regulatorno propisanog) pristupa
 - internog modela korišćenjem Value at Risk metodologije.
- Ublažavanje cenovnog rizika se sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. Definisanje i primena odgovarajućih mera zaštite i preventive, definisanje limita izloženosti i definisanje i primenu mera za ublažavanje cenovnog rizika, karakterišu fazu ublažavanja cenovnog rizika. Banka ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane nadležnih odbora Banke, i to: limite izloženosti za sve pozicije knjige trgovanja, limite ulaganja po proizvodima i vrstama transakcija, limite prema vrsti izdavaoca hartija od vrednosti i učešću izdavaoca u ukupnom portfoliju...
- Sistem unutrašnje kontrole cenovnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja cenovnim rizikom.
- Saglasno uspostavljenom sistemu izveštavanja o cenovnom riziku Banke, Banka vrši eksterno i interno izveštavanje.

3.3.1. Operativni rizici

- U cilju minimiziranja nastanka događaja operativnog rizika Banka uspostavlja odgovarajući okvir koji uključuje: proces identifikovanja događaja operativnog rizika, proces klasifikacije događaja operativnog rizika prema nivou rizičnosti, analizu događaja operativnog rizika, proces praćenja događaja operativnog rizika, monitoring mera za ublažavanje operativnih rizika i sistem ranog otkrivanja događaja operativnog rizika.
- Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:
 - poslovanje u skladu sa dobrim praksama za upravljanje operativnim rizikom;
 - obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje operativnim rizikom;
 - blagovremeno identifikovanje i kontinuirano praćenje događaja operativnog rizika, minimiziranje nastanka događaja operativnog rizika sprovođenjem mera;
 - analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika,
 - merenje operativnog rizika primenom regulatornog pristupa (pokazatelj operativnog rizika) internog pristupa (stres testiranje, value at risk i back testing) i
 - merenje tekuće izloženosti operativnom riziku i procena izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti na sprovođenju mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.
- Banka kontinuirano vrši ublažavanje operativnog rizika, što podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou kroz utvrđivanje mera za minimiziranje operativnog rizika koje podrazumevaju:
 - definisanje limita izloženosti;
 - definisanje i primena mera za ublažavanje operativnih rizika;
 - sistem fizičkih kontrola;
 - Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
 - Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.
- Praćenje i kontrola operativnog rizika podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja operativnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola operativnog rizika je uspostavljena i integrisana u sve poslovne aktivnosti Banke i na svim nivoima upravljanja operativnim rizikom kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja operativnim rizikom.
- Banka je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja

operativnog rizika, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje operativnog rizika. Sistem izveštavanja obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se nameravaju ili jesu preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnostima koje je Banka poverila trećim licima.

3.3.2. Rizik zemlje

- Cilj upravljanja rizikom zemlje je da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene metodologije i definisanih limita izloženosti prema zemljama ili grupi zemalja na osnovu rejtinga zemlje.
- Identifikacija rizika zemlje podrazumeva analizu svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika zemlje, a sprovode se na nivou pojedinačnog plasmana i celokupnog portfolija.
- Preduslov za ostvarivanje definisanih ciljeva upravljanja rizikom zemlje je postojanje adekvatne i ažurne baze podataka u kojoj se beleže informacije o zemlji sedišta i prebivališta klijenta od strane poslovnih sektora.
- Merenje rizika zemlje se zasniva na eksternim kreditnim rejtinzima zemlje sedišta klijenta, na osnovu kojih se plasmani grupišu u određeni nivo rizika.
- Postupkom praćenja i kontrole rizika zemlje Banka definiše kao praćenje limita i usvojenih mera za umanjenje rizika zemlje, kao i proces kontrole.
- Banka ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku zemlje, kojim se blagovremeno izveštava rukovodstvo Banke, nadležni odbori i organizacioni delovi.

3.3.3. Rizik ulaganja

- Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izveštavanja o riziku ulaganja čime se obezbeđuje da ulaganje koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ulaganja Banke u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva ne pređu 60% kapitala Banke.

4. KAPITAL BANKE

- Strategijom i Planom kapitala Banka konkretizovano je i precizirano sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala i utvrđivanje vremenskog horizonta za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih pokazatelja i promenu kretanja ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka odgovoriti kapitalnim zahtevima u budućnosti, relevantna ograničenja na kapital kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.
- Saglasno definisanim ciljanim vrednostima, Banka preduzima mere za njegovo ostvarenje i održavanje.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Struktura kapitala		RSD 000	
Naziv	31.12.2012.	31.12.2011.	
OSNOVNI KAPITAL	50.696.348	41.749.118	
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17.191.466	13.881.010	
Uplaćene obične akcije	8.709.310	8.709.310	
Uplaćene prioritetene nekumulativne akcije	373.510	373.510	
Uplaćene preferencijalne zamenljive akcije banke	8.108.646	4.798.190	
Emisiona premija	22.843.084	14.581.543	
Rezerve iz dobiti	14.785.440	11.635.440	
Dobitak iz tekuće godine	-	2.500.000	
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	4.123.642	848.875	
Nematerijalna ulaganja	600.438	555.415	
Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	151.903	229.520	
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	7.016	63.940	
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	3.364.285	-	
DOPUNSKI KAPITAL	5.329.728	5.852.703	
Deo revalorizacionih rezervi banke	780.996	620.658	
Subordinirane obaveze	4.548.732	5.232.045	
ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	15.648.210	20.655.322	
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugig lica	5.555.355	5.555.355	
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	10.092.855	15.099.967	
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	40.377.866	26.946.499	
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	-	-	
UKUPNI REGULATORNI KAPITAL	40.377.866	26.946.499	

- Banka izračunava pokazatelj adekvatnosti kapitala i kapitalne zahteve u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije koristeći standardizovani pristup za kreditne rizike, tržišne rizike i operativne rizike.
- Regulatorno propisana minimalna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala je 12%.

Pregled ukupnih kapitalnih zahteva po standardizovanom pristupu		RSD 000	
Kapitalni zahtevi	31.12.2012.	31.12.2011.	
Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	20.319.961	17.057.078	
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-	
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	70.875	76.206	
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	1.362	-	
Izloženosti prema bankama	758.374	478.388	
Izloženosti prema privrednim društvima	12.126.365	10.189.603	
Izloženosti prema fizičkim licima	2.832.817	2.713.780	
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	2.414.031	2.029.002	
Dospela nenaplaćena potraživanja	610.519	83.599	
Ostale izloženosti	1.505.618	1.486.501	
Tržišni rizici	-	-	
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	-	-	
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-	-	
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-	
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-	
Operativni rizici	1.823.619	1.692.643	
Izloženost operativnom riziku	1.823.619	1.692.643	
Ukupni kapitalni zahtevi	22.143.580	18.749.721	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (minimum 12%)	21,88%	17,25%	

- Banka ne obračunava kapitalne zahteve za devizni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom, s obzirom da je pokazatelj deviznog rizika niži od 2% i u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije ne postoji obaveza njegovog izdvajanja.
- Takođe, Banka uključuje pozicije knjige trgovanja u obračun kapitalnih zahteva za kreditni rizik, imajući u vidu da vrednost i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovnima ne obavezuju Banku za izdvajanjem posebnih kapitalnih zahteve za tržišne rizike. Uslovi koje Banka ispunjava su:
 - vrednost pozicija iz knjige trgovanja ne prelazi 5% vrednosti ukupnih poslova Banke ili nije veća od RSD 1,5

- milijardi duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu;
- o vrednost pozicija iz knjige trgovanja ni u jednom momentu ne prelazi 6% vrednosti ukupnih poslova Banke ili nije veća od RSD 2 milijardi;

4.1. Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP

- Banka je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljnjem tekstu: ICAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom.
- ICAAP je uključen u sistem upravljanja rizicima i donošenja odluka u Banci i redovno se preispituje i prilagođava, a posebno kada je Banka izložena novim rizicima ili značajnim promenama.
- Banka je uspostavila Strategiju upravljanja kapitalom i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:
 - o Strateške ciljeve i periode za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
 - o Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
 - o Procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
 - o Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa internog kapitala;
 - o Plan poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja koji mogu uticati na iznos raspoloživog internog kapitala.
- ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim Politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom i Planom upravljanja kapitalom. Osnovni uslovi koje ICAAP implementiran u Banci ispunjava su:
 - o Zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
 - o Pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
 - o Obezbeđuje adekvatan interni kapital u skladu sa rizičnim profilom Banke;
 - o Uključen je u sistem upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci;
 - o Predmet je redovne analize, praćenja i provere.
- Cilj ICAAP-a je jasno određivanje takvog nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena.
- Određivanjem potencijala za pokriće rizika, Banka indirektno postavlja maksimalni nivo rizika koji je spremna da prihvati. Kroz ICAAP se osim procene internih kapitalnih zahteva procenjuje i interni kapital. Planiranje internog kapitala osigurava i održavanje takvog nivoa kapitala koji može podržati rast plasmana, budućih izvora sredstava, politiku dividendi...
- Banka kontinuirano procenjuje rizični profil i redovno revidira postupak interne procene adekvatnosti kapitala istovremeno razvijajući metodologije procene ostalih vrsta rizika kako bi sveobuhvatno upravljanje rizicima na nivou Banke bilo što efikasnije.
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke:
 - o uspostavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa ciljevima upravljanja i načelima preuzimanja i upravljanja rizicima;
 - o identifikovanje, merenje (procena), ublažavanje i praćenje svih rizika kao osnova za procenu adekvatnosti kapitala;
 - o postavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa obimom, vrstom i složenosti poslova Banke;
 - o obezbeđenje internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke.

Faze ICAAP-a:

- Utvrđivanje materijalno značajnih rizika – Na osnovu metodologije utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koji će biti uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, u skladu sa vrstom, obimom i složenosti poslovanja kojim se Banka bavi, kao i specifičnošću tržišta na kojima posluje. Pri proceni materijalnosti rizika, Banka razmatra sve rizike kojima je izložena, odnosno koje preuzima. Svi preuzeti rizici mogu se podeliti na značajne za koje je potrebno izdvojiti deo kapitala i na rizike koji ne zahtevaju njegovo izdvajanje s obzirom da su procenjeni kao nematerijalni ili Banka s njima upravlja kroz uspostavljeni sistem upravljanja rizicima.
- Obračunavanje iznosa internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike – Banka koristi metode propisane za obračun minimalnih kapitalnih zahteva, kao i interne pristupe merenju. Banka sprovodi stresno testiranje za sve materijalno značajne rizike i interni kapital, koji uključuju faktore rizika specifične za okruženje u kome Banka posluje. Rezultati stresnog testiranja uzimaju se u obzir pri proceni i održavanju internog kapitala na određenom nivou. Za uključivanje materijalno značajnih rizika u ICAAP Banka primenjuje sledeće metodologije za:
 - o **Kreditni rizik** – standardizovani pristup uz stresno testiranje primenom ekonometrijskih modela;
 - o **Operativni rizik** – Monte Carlo VaR model sa intervalom poverenja od 99,9% uz primenu stresnog testiranja.
 - o **Tržišni rizik (devizni rizik)** – VaR metodologija sa primenom i stresnog testiranja.

- o **Kamatni rizik** –metodologija standardizovanog kamatnog šoka, koji u sebi obuhvata i promenu faktora, kao i stres testiranje kamatnog rizika.
- o **Rizik likidnosti** –testiranje “hipotetičkog” nivoa krize likvidnosti i kalkulacija nedostajućeg iznosa sredstava;
- o **Rezidualni rizik** – stres testiranje pogoršanja efikasnosti korišćenih tehnika ublažavanja;
- o **Kreditno devizni rizik** – stres testiranje;
- o **Materijalno neznačajni rizici** su uključeni u ICAAP kroz sistem politika i procedura, sistem limita, sistem odlučivanja...
- Određivanje ukupnog internog kapitala uključuje i rezultate stresnog testiranja.
- Poređenje iznosa kapitala izračunatog u skladu sa regulatornim zahtevima i iznosa raspoloživog internog kapitala, kao i minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva.

5. IZLOŽENOST RIZICIMA

5.1. Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja

U analizi i proceni kreditnog rizika Banka koristi dva paralelna pristupa: interni i regulatorni.

- Interni sistem rejtinga nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portfolia, podršku prilikom odobrenja plasmana, kao i u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni sistem rejtinga podleže redovnoj reviziji i unapređenju.
- U analizi kreditnog rizika, pored Internog sistema rejtinga, Banka koristi i načela propisana regulativom Narodne banke Srbije, koja zahtevaju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma i obračun rezerve za procenu kreditnog rizika. Primena ovih kriterijuma omogućava Banci da pokrije neočekivane gubitke koji mogu nastati usled nemogućnosti i nesposobnosti klijenta da svoje obaveze izmiruje o roku dospeća prema ugovorom definisanim uslovima. U tom smislu Banka vrši klasifikaciju potraživanja i obračun potrebnog nivoa rezerve za procenjene gubitke, koja predstavlja određeni vid zaštite od mogućih negativnih posledica ukoliko se plasirana sredstva ne vrate o roku dospeća i u punom iznosu.
- Pozitivna razlika između obračunate rezerve za procenjene gubitke (na bazi regulatornog pristupa) s jedne strane, i ispravki vrednosti i rezervisanja za potencijalne gubitke (na bazi internog pristupa) s druge strane, daje potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja predstavlja odbitnu stavku od kapitala.

Banka dospela nenaplaćena potraživanja definiše kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeća (po osnovu glavnog duga, kamata i naknada, kao i intervencije po garancijama, avalima i ostalim oblicima jemstva, nedozvoljena prekoračenja na računima klijenta i ostale dospele obaveze klijenata).

Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti predstavljaju izloženosti kod kojih se vrši procena naplativosti, odnosno kod kojih se vrši umanjene za iznos očekivanog gubitka.

- Banka ima jasno definisane kriterijume za procenjivanje i priznavanje kredita i potraživanja, kao i kriterijume za procenjivanje i priznavanje rezervisanja po osnovu potencijalnih obaveza, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, a poštujući i zahteve Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) 39 i 37.
- Obezvređenje plasmana i rezervisanja vrši se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja potraživanja, a koji nepovoljno utiču na urednost izmirivanje obaveza dužnika prema Banci.
- Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.
- Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao i realizacije sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno kredit biti namiren iz tih sredstava.

Obračun ispravke vrednosti bilansne aktive

- Banka vrši procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu procenu. Svi klijenti se grupišu na osnovu interno propisane metodologije bazirane na sistemu internog rejtinga Banke.
- Postupak procene obezvređenja se vrši na pojedinačnom nivou, kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja kredita, za svaki materijalno značajan kredit i na grupnom nivou, za materijalno manje značajne kredite. Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po kreditu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope konkretnog kredita. Kod intervencija po garancijama i drugim oblicima jemstva,

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

sadašnja vrednost se utvrđuje diskontovanjem očekivanih priliva primenom prosečne godišnje zatezne kamatne stope.

- Obezvređenje za materijalno manje značajne kredite se procenjuje grupno za svaku grupu posebno, imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika, i to u visini procenta migracija odgovarajuće grupe u najlošiju grupu, korigovanih za procenat naplate kredita.
- Ukoliko se prilikom pojedinačne procene materijalno značajnih kredita proceni da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju kredita, taj kredit se obezvređuje u visini procenta obezvređenja bonitetne grupe kojoj pripada.
- Obezvređenje kredita koje umanjuje vrednost kredita, evidentira se na računu ispravki vrednosti u okviru bilansa stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

- Obračun rezervisanja Banka vrši na pojedinačnoj i grupnoj osnovi. Potencijalne obaveze kod kojih je visok stepen verovatnoće da će odliv sredstava nastati, pojedinačno se procenjuju, dok se ostale potencijalne obaveze procenjuju na grupnoj osnovi.
- Procena rezervisanja na grupnoj osnovi vrši se na osnovu migracija kategorija rizičnosti uz uvažavanje svih elemenata Internog sistema rejtinga, na isti način kao u postupku u okviru bilansnih pozicija.
- Rezervisanje se evidentira u okviru obaveza u bilansu stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha perioda u kome je verovatnoća nastala.

Pregled izloženosti kreditnom riziku po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2012.		31.12.2011.	
	Izloženost	Prosečna vrednost	Izloženost	Prosečna vrednost
Države i centralne banke	85.412.967	83.205.391	87.072.706	82.757.008
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne	1.622.784	1.695.241	1.649.888	1.623.984
Međunarodne razvojne banke	75.876	74.515	64.309	32.155
Banke	20.795.592	18.223.542	15.865.004	14.385.188
Privredna društva	112.598.893	112.425.663	99.156.339	96.014.010
Fizička lica	32.536.591	33.420.491	32.292.979	31.886.139
Izloženosti obezbeđene hipotekama na	31.104.830	27.006.143	25.330.272	23.147.687
Dospela nenaplaćena potraživanja	12.238.634	6.807.784	4.650.660	2.866.247
Ostale izloženosti	39.772.297	32.285.674	26.210.901	25.959.928
Ukupno	336.158.465	315.144.444	292.293.058	278.672.346

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti i rezervisanje za procenjene gubitke i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Sektorska raspodela izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2012.	31.12.2011.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	91.590.446	90.939.250
Sektor finansija i osiguranja	43.109.514	60.320.636
Javni sektor	48.480.858	30.618.460
Sektor stranih lica	74	154
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave lokalne	1.616.456	1.645.782
Javni sektor	1.181.245	1.270.095
Sektor stranih lica	435.211	375.687
Međunarodne razvojne banke	75.876	64.309
Sektor finansija i osiguranja	75.876	64.309
Banke	21.031.030	16.038.021
Sektor finansija i osiguranja	2.151.452	1.965.195
Sektor stranih lica	18.879.544	14.072.826
Ostalo banke	34	-
Privredna društva	101.053.045	84.913.359
Sektor finansija i osiguranja	4.668.677	4.773.145
Sektor javnih preduzeća	3.368.691	1.769.894
Sektor privrednih društava	91.721.257	76.940.347
Sektor preduzetnika	664.321	477.056
Javni sektor	4.210	2.060
Sektor stranih lica	342.188	600.797
Sektor drugih komitenata	49.604	121.549
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	234.097	228.511
Fizička lica	31.480.795	30.153.110
Sektor finansija i osiguranja	522	903
Sektor javnih preduzeća	9	1.999
Sektor privrednih društava	5.003.965	4.645.253
Sektor preduzetnika	1.260.990	26.645
Javni sektor	8.212	28.178
Sektor stanovništva	22.392.918	22.229.303
Sektor stranih lica	124	713
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	2.780.156	3.151.021
Sektor drugih komitenata	33.899	69.094
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	30.687.494	24.647.481
Sektor finansija i osiguranja	-	771
Sektor privrednih društava	3.947.658	3.591.413
Sektor preduzetnika	245.659	198.906
Sektor stanovništva	26.115.464	20.562.620
Sektor stranih lica	3.079	-
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	344.966	256.738
Sektor drugih komitenata	30.668	37.032
Dospela nenaplaćena potraživanja	4.025.378	666.972
Sektor privrednih društava	3.667.636	522.628
Sektor preduzetnika	7.885	12.962
Sektor stanovništva	195.275	93.163
Sektor stranih lica	65.573	-
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	63.383	36.647
Sektor drugih komitenata	25.626	1.572
Ostale izloženosti	38.786.563	25.542.630
Sektor finansija i osiguranja	2.665.577	2.129.995
Sektor javnih preduzeća	1	-
Sektor privrednih društava	648.970	567.261
Sektor preduzetnika	4.091	1.414
Javni sektor	40.500	9.496
Sektor stranih lica	337.962	388.946
Sektor drugih komitenata	55.186	72.577
Ostalo	35.034.276	22.300.796
Ukupno	320.347.083	274.610.915

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisiranje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke i nakon primene tehnika ublažavanja

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i rezervisanje po vanbilansnim stavkama

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2012.		31.12.2011.	
	Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka ili rezervisanje	Ispravka vrednosti i rezervisanje	Bruto izloženost kod kojih je izvršena ispravka ili rezervisanje	Ispravka vrednosti i rezervisanje
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave lokalne samouprave	1.129.056	72	454.053	10.813
Javni sektor	1.129.056	72	454.053	10.813
Banke	259.124	230.687	215.579	215.554
Sektor finansija i osiguranja	21.038	2.713	1.652	1.627
Sektor stranih lica	238.086	227.974	213.927	213.927
Privredna društva	86.755.588	2.540.750	96.251.913	2.634.626
Sektor finansija i osiguranja	5.076.231	7.859	4.830.314	31.380
Sektor javnih preduzeća	3.626.137	792	640.464	148
Sektor privrednih društava	76.757.195	2.528.014	84.729.964	2.542.279
Sektor preduzetnika	666.954	2.550	518.308	2.358
Javni sektor	3.213	17	1.088	4
Sektor stranih lica	346.836	4	5.150.143	51.501
Sektor drugih komitenata	44.411	1.503	123.646	1.708
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna	234.611	11	257.986	5.248
Fizička lica	29.235.867	439.726	24.592.922	505.681
Sektor finansija i osiguranja	199	135	1.051	17
Sektor javnih preduzeća	9	-	2.326	37
Sektor privrednih društava	5.091.941	196.881	2.567.341	90.705
Sektor preduzetnika	1.262.168	26.834	1.099.569	32.342
Javni sektor	7.695	151	32.787	526
Sektor stanovništva	20.032.521	163.996	20.484.794	309.424
Sektor stranih lica	23	-	830	13
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	2.798.847	41.588	323.828	71.326
Sektor drugih komitenata	42.464	10.141	80.396	1.291
Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti	32.115.237	23.265	26.308.763	17.866
Sektor finansija i osiguranja	-	-	823	1
Sektor privrednih društava	5.203.571	10.896	4.649.134	10.315
Sektor javnih preduzeća	250.606	2.665	-	-
Sektor preduzetnika	26.272.987	9.428	202.852	899
Sektor stanovništva	3.079	-	21.150.102	6.130
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	354.231	276	266.256	519
Sektor drugih komitenata	30.763	-	39.596	2
Dospela nenaplaćena potraživanja	25.822.679	13.871.860	16.974.497	12.343.361
Sektor finansija i osiguranja	142.959	142.959	150.207	150.207
Sektor javnih preduzeća	153	153	125	126
Sektor privrednih društava	16.512.752	8.220.699	11.769.862	7.706.984
Sektor preduzetnika	277.944	234.285	240.692	207.689
Javni sektor	30.018	30.018	30.018	30.018
Sektor stanovništva	2.021.526	1.521.018	1.925.230	1.559.672
Sektor stranih lica	2.480.576	166.074	70.591	70.591
Privredna domaćinstva sa zaposlenima i poljoprivredna domaćinstva	360.747	244.797	327.946	232.589
Sektor drugih komitenata	3.996.004	3.311.857	2.459.826	2.385.485
Ostale izloženosti	16.128.174	3.824.442	13.022.108	3.307.080
Sektor finansija i osiguranja	2.646.141	261	1	-
Sektor javnih preduzeća	3	1	-	-
Sektor privrednih društava	553.938	6.905	682.966	30.791
Sektor preduzetnika	3.887	56	1.133	58
Javni sektor	1.193	-	1.870	27
Sektor stranih lica	328.566	33	-	-
Sektor drugih komitenata	59.496	3.462	62.771	4.022
Ostalo	12.534.950	3.813.724	12.273.367	3.272.182
Ukupno	191.445.725	20.930.802	177.819.835	19.034.981

*Napomena: data je bruto izloženost stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i rezervisanje za vanilansne pozicije

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2012.	31.12.2011.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	91.590.446	90.939.250
Republika Srbija	91.590.372	90.939.096
Ostalo	74	154
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.616.456	1.645.782
Republika Srbija	1.616.456	1.645.782
Međunarodne razvojne banke	75.876	64.309
Ostalo	75.876	64.309
Banke	21.031.030	16.038.021
Republika Srbija	2.151.486	1.965.195
Nemačka	10.476.870	10.043.821
Švajcarska	3.813.877	1.493.147
Sjedinjene Američke Države	1.217.101	786.203
Velika Britanija	2.152.347	619.211
Bosna I Hercegovina	526.501	-
Ostalo	692.848	1.130.443
Privredna društva	101.053.045	84.913.359
Republika Srbija	100.710.857	84.312.562
Ostalo	342.188	600.797
Fizička lica	31.480.795	30.153.110
Republika Srbija	31.466.270	30.135.620
Ostalo	14.525	17.490
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	30.687.494	24.647.481
Republika Srbija	30.684.415	24.638.960
Ostalo	3.079	8.521
Dospela nenaplaćena potraživanja	4.025.378	666.972
Republika Srbija	3.959.805	666.969
Ostalo	65.573	3
Ostale izloženosti	38.786.563	25.542.630
Republika Srbija	38.448.600	25.153.778
Ostalo	337.963	388.852
Ukupno	320.347.083	274.610.915

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisanje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke i nakon primene tehnika ublažavanja

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Ročna raspodela svih izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2012.	31.12.2011.
	Vrednost izloženosti	Vrednost izloženosti
Države i centralne banke	91.590.446	90.939.250
do tri meseca	63.563.652	63.314.362
od tri meseca do 6 meseci	5.669.181	18.500
od 6 meseci do 1 godine	2.871.033	11.964.896
preko 1 godine	19.486.580	15.641.492
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	1.616.456	1.645.782
do tri meseca	493.807	379.722
od tri meseca do 6 meseci	1.836	-
od 6 meseci do 1 godine	-	9.955
preko 1 godine	1.120.813	1.256.104
Međunarodne razvojne banke	75.876	64.309
do tri meseca	75.876	64.309
od tri meseca do 6 meseci	-	-
od 6 meseci do 1 godine	-	-
preko 1 godine	-	-
Banke	21.031.030	16.038.021
do tri meseca	16.500.290	15.359.413
od tri meseca do 6 meseci	1.059.194	-
od 6 meseci do 1 godine	227.196	174.313
preko 1 godine	3.244.350	504.295
Privredna društva	101.053.045	84.913.359
do tri meseca	9.757.797	8.779.985
od tri meseca do 6 meseci	8.388.825	13.456.390
od 6 meseci do 1 godine	17.180.137	12.391.294
preko 1 godine	65.726.286	50.285.690
Fizička lica	31.480.796	30.153.109
do tri meseca	5.181.434	4.819.828
od tri meseca do 6 meseci	2.083.914	1.717.873
od 6 meseci do 1 godine	3.479.544	4.660.888
preko 1 godine	20.735.904	18.954.521
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	30.687.494	24.647.481
do tri meseca	144.936	100.700
od tri meseca do 6 meseci	136.077	152.293
od 6 meseci do 1 godine	201.089	245.638
preko 1 godine	30.205.392	24.148.851
Dospela nenaplaćena potraživanja	4.025.378	666.972
do tri meseca	569.980	174.654
od tri meseca do 6 meseci	132.510	65.999
od 6 meseci do 1 godine	75.657	24.726
preko 1 godine	3.247.231	401.594
Ostale izloženosti	38.786.562	25.542.630
do tri meseca	27.221.250	14.068.467
od tri meseca do 6 meseci	120.888	38.410
od 6 meseci do 1 godine	168.652	262.636
preko 1 godine	11.275.772	11.173.117
Ukupno	320.347.083	274.610.915

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti, rezervisanje za procenjene gubitke i potrebnu rezervu i korigovana za faktore konverzije za vanbilansne stavke i nakon primene tehnika ublažavanja

Promene ispravke vrednosti i rezervisanja

RSD 000

	Dati krediti i depoziti	Potraživanja za kamate i naknade	Hartije od vrednosti	Učešća u kapitalu	Ostali plasmani	Ostala sredstva	Vanbilansna izloženost	Ukupno
Stanje 01.01.2012.	10.690.247	1.639.898	4.611	370.189	2.793.946	163.789	502.017	16.164.697
Povećanje	5.989.128	298.306	6.909	76.783	347.589	190.055	522.524	7.431.294
Smanjenje	(5.357.273)	(234.856)	(7.073)	-	(101.127)	(54.537)	(526.910)	(6.281.776)
Kursne razlike	445.736	27.930	224	-	171.285	10.266	-	655.441
Otpisi	(63.412)	(29.280)	-	-	(31.516)	(438)	-	(124.646)
Ostale promene	2.002	(138.483)	-	(18)	(2.322)	(3.893)	1	(142.713)
Stanje 31.12.2012.	11.706.428	1.563.515	4.671	446.954	3.177.855	305.242	497.632	17.702.297

*Napomena: Ispravke vrednosti osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i zaliha nisu uključene promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

Izloženost prema kategorijama rizika i vrstama klijenata na dan 31.12.2012. godine

RSD 000

Klasifikacija	Privredni klijenti	Banke	Stanovništvo	Ukupno
A	68.910.052	20.662.808	57.804.981	147.377.841
B	46.658.557	228.546	5.546.935	52.434.038
V	17.323.851	28.556	1.465.898	18.818.305
G	3.277.498	-	1.299.556	4.577.054
D	20.274.328	1.739.000	3.357.627	25.370.955
Ukupno	156.444.286	22.658.910	69.474.997	248.578.193

*Napomena: Ukupna izloženost kreditnom riziku, prema kategorijama rizika i po vrstama klijenata, iskazana je u bruto iznosu pre efekata ublažavanja po osnovu iznosa obezvređenja.

Pregled rezerve za procenjene gubitke i potrebne rezerve po vrstama klijenata na dan 31.12.2012. godine

RSD 000

Vrsta klijenta	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
Privredni klijenti	24.550.285	12.153.062
Banke	1.747.855	8.709
Stanovništvo	4.019.396	1.295.369
Ukupno	30.317.536	13.457.140

Korišćenje kreditnih rejtinga

- Banka za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama koristi kreditne procene država koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (u daljem tekstu OECD) **"Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits"**, dodeljivanjem rejtinga svakoj državi sa liste koja se objavljuje na internet stranici OECD.
- Banka za izloženosti u vidu finansijskih instrumenata iz bankarske knjige ne koristi kreditne rejtinge izdavaoca niti specifične emisije istih usled njihovog nepostojanja. Za finansijske instrumente izdate od strane Republike Srbije Banka primenjuje preferencijalni ponder rizika, odnosno 0%.

Raspoređivanje kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog rizika

Klasifikacija rizika države u skladu sa listom agencija za kreditiranje izvoza (OECD-a)	0	1	2	3	4	5	6	7
Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Pregled klase izloženosti prema državama i centralnim bankama po nivoima kreditnog kvaliteta i pondera rizika

RSD 000

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	Ponder kreditnog rizika	Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite		Iznos izloženosti nakon primene instrumenata kreditne zaštite	
		31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2011.
Države i centralne banke		85.412.967	87.072.706	91.590.446	90.939.250
0	0%	87.072.706	91.590.446	87.072.706	90.939.250

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

- Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.
- Vrste obezbeđenja potraživanja i instrumenti po tom osnovu, se utvrđuju u svakom konkretnom slučaju posebnom odredbom ugovora između Banke i podnosioca zahteva, a njihovo pribavljanje po zaključenju ugovora i pre realizacije plasmana.
- Banka obraća pažnju na redovnu procenu/vrednovanje kolaterala koja se obavezno vrši pre zaključenja ugovora o plasmanu i u toku važenja ugovora. Hartije od vrednosti se procenjuju na mesečnoj osnovi.
- Prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala određuje se prema procenjenoj vrednosti kolaterala koja se koriguje primenom definisanog procenta u zavisnosti od vrste kolaterala, čime se utvrđuje likvidaciona vrednost kolaterala koju Banka može naplatiti.

Opis osnovnih vrsta instrumenata kreditne zaštite

- Banka koristi sledeće instrumente kreditne zaštite:
 - Materijalne kreditne zaštite;

- Nematerijalne kreditne zaštite;
- Od instrumenata materijalne kreditne zaštite Banka koristi finansijske instrumente primenom složenog metoda u skladu sa propisima Narodne banke Srbije. Od finansijskih instrumenata Banka, kao podobna sredstva zaštite koristi:
 - Gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke, kao što su depoziti položeni kao sredstvo obezbeđenja;
 - Hartije od vrednosti, što podrazumeva dužničke hartije od vrednosti izdate od strane država i centralnih banka i akcije.
- Kao oblik nematerijalne kreditne zaštite Banka koristi garancije, druge oblike jemstava, kontragarancije i slično.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite

- U slučaju korišćenja garancija kao sredstva kreditne zaštite, Banka koristi garancije izdate od strane:
 - država,
 - banaka,
 - teritorijalne autonomije,
 - ostalo.
- Garancija kao sredstvo kreditne zaštite se uzima samo ukoliko je ponder rizičnosti garantora povoljniji od pondera rizičnosti druge ugovorne strane.

Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja

- Banka prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbeđenja. Takođe, Banka izveštava o velikim izloženostima rukovodstvo na mesečnom nivou.
- U cilju upravljanja rizikom koncentracije u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika:
 - Analizira se indirektna izloženost prema pružaocu kreditne zaštite, u okviru kreditnog procesa;
 - Uspostavlja se sistem limita izloženosti.
- Najveći deo podobnih sredstava nematerijalne kreditne zaštite čine garancije Vlade Republike Srbije.

Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite		Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite	
	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2011.
Države i centralne banke	-	-	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	-	-	-	-
Međunarodne razvojne banke	-	-	-	-
Banke	-	-	-	-
Privredna društva	1.368.171	1.348.559	6.430.734,	4.121.058
Fizička lica	780.971	1.367.998	939	23
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	61.157	6.818	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	164.963	13.604	-	-
Ostale izloženosti	58.464	2.938	-	-
Ukupno	2.433.727	2.739.917	6.431.673	4.121.080

*Napomena: izloženost je data nakon primene faktora konverzije i faktora volatilnosti

5.2. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane

- Banka obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koji podpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:
 - Finansijskim derivatima;
 - Repo i reverse repo transakcijama.
- Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane, Banka koristi:
 - metod tekuće izloženosti za finansijske derivate;
 - složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije, kao i za transakcije davanja i uzimanja u zajam. Karakteristično za „repo“ transakcije koje Banka obavlja sa Narodnom bankom Srbije da se kolateral ne može koristiti kao podobno sredstvo kreditne zaštite, s obzirom da je izdavalac kolaterala isti kao i druga ugovorna strana.

Izloženost riziku druge ugovorne strane

RSD 000

Vrsta rizika	Vrednost izloženosti
Izloženosti riziku druge ugovorne strane	4.000.000

5.3. Rizik likvidnosti

- Banka može biti izložena riziku nemogućnosti da odgovori dospelim obavezama, kao i mogućem nastanku krize likvidnosti na osnovu eksternih i internih faktora. Interni faktori odnose se na strukturu pasive Banke u smislu depozitnog potencijala i učešća odgovarajućih izvora finansiranja u pasivi banke (rizik izvora finansiranja), dok se eksterni faktori odnose na izloženost nemogućnosti utvrzivosti aktive u slučaju potrebe za izvorima sredstava.
- Banka kratkoročno upravlja rizikom likvidnosti preko praćenja i kontrolisanja pozicija u svim značajnijim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u slučaju dospeća odgovarajućih pozicija, odnosno dugoročno planira strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.
- Kratkoročno, Banka upravlja pokazateljem likvidnosti koji je limitirala na 1 na dnevnom nivou, kao i užim pokazateljem likvidnosti koji usklađuje sa regulatorno definisanim limitima. Dugoročno, Banka je definisala finansijski leveridž u visini od max 90%.
- Na mesečnom nivou organi Banke prate indikatore krize likvidnosti i strukturu rezervi likvidnosti.
- Banka testira Plan upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama, kojim se identifikuje moguća kriza, testira period preživljavanja i solventnost Banke u pretpostavljenim uslovima krize, kao i sagledava dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje propratna organizaciona podrška (odnosi sa javnošću i Plan u slučaju nastanka nepredviđenih događaja).
- Za potrebe utvrđivanja potrebnog kapitala za pokriće rizika likvidnosti Banka je razvila sopstveni pristup.

5.4. Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi

- Banka je izložena:
 - Riziku promene cena (repricing risk), koji proizilazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom dospeću (za pozicije sa fiksnom kamatom stopom) i ponovnog određivanja cena (za pozicije sa promenljivom kamatom stopom);
 - Riziku promene oblika krive pronosa (yield curve risk);
 - Baznom riziku, usled promene različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
 - Riziku opcija, kome može biti izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama, kao i ugrađenim opcijama o minimumima i maksimumima kamatnih stopa.
- Banka meri izloženost kamatnom riziku pomoću GAP i racio analize, kamatnog šoka i duracije na mesečnom nivou, kao i stres testovima i simulacijama minimalno na polugodišnjem nivou.
- Za potrebe izrade kamatnog GAP-a navedene pozicije razvrstavaju se na sledeći način:
 - pozicije sa ugovorenim fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema periodu dospeća,
 - pozicije sa ugovorenim tržišno promenljivom kamatnom stopom se razvrstavaju prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (repricing) ukoliko je taj period kraći od roka dospeća,
 - pozicije sa ugovorenim promenljivom (varijabilnom) kamatnom stopom u skladu sa poslovnom politikom Banke se raspoređuju prema periodu dospeća, sredstva i obaveze koje nemaju definisano dospeće ili imaju dospeća koja mogu biti različita od ugovorenih, svrstavaju se u odgovarajuće vremenske okvire na osnovu analize tih pozicija u prethodnom periodu (procene i prethodnog iskustva).
- Banka redovno sprovodi stres testiranje kamatnog rizika, kojim procenjuje procene uticaja promene ključnih faktora na kamatni rizik Banke. U modeliranju scenarija, pored promena kamatnih stopa posebno se razmatra uticaj prevremenog povlačenja depozita i prevremeno vraćanje kredita, koje banka procenjuje na bazi istorijskih kretanja i ekspertske procene. Banka je izvršila procenu kretanja transakcionih depozita, depozita po viđenju i štednje stanovništva primenom relevantnih statističkih modela iz domena analize vremenskih serija.
- Banka je limitirala uticaj na ekonomsku vrednost kapitala na 20% i interno razvila sopstveni model za obračun kapitalnih zahteva za kamatni rizik.

5.5. Tržišni rizici

- Banka je izložena riziku promene kursa međuvalutnih parova na pozicijama bankarske i knjige trgovanja (deviznom riziku) kao i promeni cene vlasničkih i dužničkih hartija od vrednosti koje se vode u knjizi trgovanja (cenovnom riziku).
- U strukturi valutne izloženosti dominantno mesto zauzima izloženost u valuti EUR, zatim CHF kao i izloženost u valuti USD. Interni faktori izloženosti deviznom riziku potiču iz valutne strukture kredita i depozita: plasmani su pretežno ugovoreni u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (EUR i CHF), dok su depoziti pretežno u valuti EUR. Izloženost deviznom riziku se tokom 2012. godine kretala u okviru interno i eksterno definisanih limita a prosečan pokazatelj deviznog rizika je iznosio oko 1,92%.
- U strukturi izloženosti cenovnom riziku dominantno učešće zauzimaju obveznice kojima se trguje, dok je neznatno učešće vlasničkih instrumenata.
- Banka ima neznatnu izloženost cenovnom riziku što oslikava i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovima Banke koje iznosi manje od 1%.
- Banka je razvila prilagođeni interni pristup u cilju utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće deviznog rizika, za čiju primenu nije tražila dozvolu Narodne banke Srbije. Minimalne kapitalne zahteve za ove rizike, Banka obračunava koristeći standardizovani pristup.

5.6. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

- Vlasnička ulaganja u društva koja je Banka osnovala radi proširenja ponude finansijskih proizvoda i usluga nastala su iz ekonomskih razloga ili lokalnih propisa koji nalažu da se ponuda određenih finansijskih proizvoda i usluga mora obavljati putem društava osnovanih isključivo za tu namenu. Iz navedenih razloga, Banka je osnovala Komercijalnu banku AD Budva, Komercijalnu banku AD Banja Luka, kao i Društvo za upravljanje investicionim fondom (KomBank INVEST AD Beograd).
- Osim većinskih udela u zavisnim društvima, Banka drži i manjinske vlasničke uloge u društvima koja joj omogućavaju obavljanje određenih vrsta finansijskih usluga.
- Vlasnički udeli inicijalno se procenjuju po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa po tržišnoj vrednosti, ako je ista poznata. Promena tržišne vrednosti se iskazuje u okviru kapitala, u korist ili na teret revalorizacionih rezervi, sve do otuđenja tih finansijskih sredstava kada se revalorizacione rezerve prenose u prihode ili rashode.
- U slučaju kada Vlasnički udeli zabeleže pad fer vrednosti, uz postojanje objektivnih dokaza umanjenja vrednosti sredstava (dugotrajan i kontinuiran pad vrednosti u periodu dužem od dvanaest meseci, kao i pad vrednosti iznad 30% nabavne vrednosti sredstava), akumulirani gubitak priznaje se kao rashod obezvređenja, iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo (MRS 39.59, MRS 39.67 i MRS 39.68).
- Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Izloženost prema nameri ulaganja na dan 31.12.2012. godine

RSD 000

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi	Knjigovodstvena vrednost	Ispravke vrednosti	Fer vrednost	Realizovan dobitak/gubitak	Nerealizovan dobitak	Nerealizovan gubitak
Zavisna pravna lica u zemlji	140.000	-	140.000	-	-	-
Zavisne banke u inostranstvu	5.340.888	-	5.340.888	-	-	-
Banke i finansijske organizacija	136.236	25.266	110.970	19.472	-	-
Preduzeća i druga pravna lica	451.430	421.688	29.742	57.312	762	-
Strana lica u inostranstvu	295.433	-	295.433	-	295.433	-
Ukupno	6.363.987	446.954	5.917.033	76.784	296.195	-

Vrednost izloženosti na dan 31.12.2012. godine

RSD 000

Vrsta izloženosti	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Učešća i ulogi u kapitalu	6.363.987	5.917.033
kotiraju se na berzi	432.058	355.275
ne kotiraju se na berzi	451.041	80.870
zavisna pravna lica	5.480.888	5.480.888
Ukupno	6.363.987	5.917.033

- Banka u 2012. godini nije ostvarila realizovani dobitak/gubitak koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja.
- Dugotrajan i kontinuiran pad vrednosti pojedinih vlasničkih ulaganja u iznosu od 76,8 miliona dinara, priznat je kao

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Komercijalne banke AD Beograd za 2012. godinu

rashod obezvređenja u Bilansu uspeha.

- Ukupan nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu vlasničkih ulaganja je dat u tabeli, dok je iznos nerealizovanih dobitaka koji se uključuje u obračun dopunskog kapitala umanjen za 10%. Nerealizovani gubici se ne umanjuju prilikom uključivanja u dopunski kapital.

5.7. Bankarska grupa

- Bankarsku grupu Komercijalne banke AD Beograd čine Komercijalna banka AD Beograd, kao matična banka i tri zavisna pravna lica.
- Finansijski izveštaji svih članica bankarske grupe su konsolidovani metodom pune konsolidacije u skladu sa relevantnim MRS/MSFI.

Članice bankarske grupe

- Komercijalna banka AD Budva (100% vlasništvo Banke),
- Komercijalna banka AD Banja Luka (99,99% vlasništvo Banke),
- Društvo za upravljanje investicionim fondom KomBank INVEST AD Beograd (100% vlasništvo Banke).
- Matična banka nema povezana lica na čije finansijske izveštaje bi bio primenjen metod proporcionalne konsolidacije, metod udela, niti isključene iz konsolidacije zbog učešća članice grupe koje predstavlja odbitnu stavku kapitala grupe.

5.7.1. Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za superviziju		Konsolidacija prema MSFI	
		Metod konsolidacije		Metod konsolidacije	
		Puna	Metod udela	Puna	Metod udela
Banka	Komercijalna banka AD Beograd	X		X	
	Komercijalna banka AD Budva	X		X	
	Komercijalna banka AD Banja Luka	X		X	
Društvo za upravljanje investicionim fondom	KomBank INVEST AD Beograd		X	X	

5.7.2. Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala

- U prethodnom periodu nije bilo pravnih niti drugih smetnji za blagovremeni prenos kapitala i izmirivanje obaveza između matične banke i podređenih društava u okviru poslovanja bankarske grupe.
- U narednom periodu matična banka ne očekuje poteškoće u tokovima novca između članica bankarske grupe, niti bilo koje pravne ili druge smetnje u poslovanju.